

Van leerling tot professional – de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

BOSKOOP - Een opleiding met goede begeleiding, meerdere niveaus en een beroep met toekomst: dat vinden jongeren in de schilders- en onderhoudsbranche. Dagelijks zijn honderden mensen actief om de onderhoudsspecialisten van de toekomst op te leiden. In deze serie brengen we ze in beeld. Dit keer deel vijf: de adviseur van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

Aliki Boef

Aliki Boef, adviseur SBB:

‘Hoe enthousiaster je bent over het vak, hoe beter’

SBB erkent en ondersteunt de leerbedrijven die mbo-leerlingen een stage of leerbaan aan willen bieden. De organisatie spant zich in voor goede samenwerking tussen de school en het leerbedrijf in de regio en zorgt ervoor dat er voldoende en goede leerbedrijven zijn. Zo krijgen mbo-leerlingen de beste praktijkopleiding met uitzicht op een baan. En kunnen de bedrijven beschikken over vakmensen die ze nodig hebben. Een andere taak van SBB is het bijhouden van de kwalificatiedossiers. Daarin staat wat de leerlingen moeten weten en kunnen om een diploma te halen. SBB werkt hierin samen met de bedrijven en de onderwijsinstellingen.

Bedrijfsbezoeken

Aliki Boef is adviseur praktijkleren bij SBB. In haar regio (het Groene Hart en een deel van de provincie Utrecht) is zij contactpersoon voor leerbedrijven in de bouw- en onderhoudssector en de mbo-scholen. Zij bezoekt de bedrijven die erkend leerbedrijf willen worden. De erkenning is een voorwaarde om een leerling op te mogen nemen. “Ik ga na of de leerling bij het bedrijf alle werkzaamheden kan doen die voor de opleiding nodig zijn. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat een leerling wekenlang staat te schoonmaken en schuren. Ook onderzoek ik of het bedrijf tijd kan en wil maken voor goede begeleiding en daarvoor een praktijkopleider/leermeester beschikbaar heeft die die rol wil vervullen. Tot slot kijk ik ook naar veiligheidsaspecten.”

Doorwerken

Vanwege de coronacrisis kan Aliki al enige tijd niet op bedrijfsbezoek. “Contacten met al erkende leerbedrijven onderhoud ik nu per telefoon, maar voor nieuwe aanvragen moet ik toch echt bij het bedrijf langs, dat mag momenteel niet.” SBB werkt er in tijd van corona hard aan om passende oplossingen te vinden voor de tekorten aan stageplekken en leerbanen die ontstaan in verschillende sectoren waar het werk niet of minder door kan gaan. “Gelukkig wordt er in de bouw en het onderhoud nog volop doorgewerkt, ook doordat de leerlingen veel worden opgeleid bij de Schildersvakopleidingen.. Hier en daar is er wel wat stagnatie wanneer een leerling bijvoorbeeld niet over eigen vervoer beschikt om naar een project te gaan. Op sommige plaatsen kunnen ze niet mee in de bedrijfsbusjes.”

Workshops

Speciale aandacht heeft Aliki in haar adviseursrol voor de leermeester. “Een leerling succesvol opleiden staat of valt met de bekwaamheid en motivatie van de leermeester. Leerlingen kopiëren het gedrag van hun begeleider, dus hoe enthousiaster je bent over het vak, hoe beter.” Aliki verzorgt workshops voor leermeesters waarin zij hen bewust maakt van het verschil tussen begeleiden en opleiden. Ze geeft daarbij concrete handvatten voor de communicatie. “Hoe stel je vragen? Heb je aandacht voor de persoon en weet je jouw vaktrots over te brengen? Deze workshop bieden we momenteel als online module aan, met steeds vier deelnemers, dat werkt heel goed.”

John van der Hoeven

Over de schilders- en onderhoudsbranche is ze wel enthousiast, maar tegelijkertijd ziet ze dat de branche worstelt met een imagoprobleem. “Ik zie zeker bedrijven die er gevoel voor hebben om leerlingen op te nemen en hen op leuke projecten aan het werk zetten. Ze willen het graag goed doen. Leerlingen blijven na hun opleiding graag bij zo’n bedrijf werken. Als je meer leerlingen wilt interesseren voor een toekomst in de schilders- en onderhoudsbranche, dan vraagt dat naar mijn idee een cultuuromslag: wat voor branche wil je zijn, bied je interessant werk en een goede beloning? En hoe communiceer je dat?”

Maatwerkonderwijs

Aliki is als adviseur ook betrokken bij verschillende pilots praktijkleren voor speciale doelgroepen. Het BORIS-project bijvoorbeeld, waar OnderhoudNL ook aan mee doet. Dit is een opleidingstraject voor leerlingen uit het speciaal onderwijs die minder goed in staat zijn om een regulier mbo-diploma te halen, maar die op onderdelen wel op mbo-niveau kunnen functioneren. Zij kunnen verschillende praktijkonderdelen uit de bbl-opleiding volgen bij een leerbedrijf. Alle onderdelen die ze met succes afsluiten, worden vastgelegd in een praktijkverklaring, een document waarmee ze hun kennis en vaardigheden bij solliciteren kunnen aantonen. “Deze opzet werkt goed, de leerlingen zijn heel gemotiveerd en kunnen vaak veel meer dan men denkt en dan ze zelf denken.” Er worden momenteel ook pilots opgezet voor volwassenen die geen ervaring of opleiding hebben in het schildersvak. “Dit is echt maatwerkonderwijs dat succesvol kan zijn, maar ook hierbij geldt dat goede leermeesters van belang zijn voor de begeleiding.”

“Wij leiden structureel leerlingen op binnen ons bedrijf: schilders, betonreparateurs en timmerlieden. Gemiddeld is zo’n 20% van ons personeel leerling. Er ligt een taak voor de hele branche om voor voldoende instroom te zorgen. Veel bedrijven leggen de focus op direct rendement van een leerling, maar dat is niet realistisch. Je moet erin investeren, daar hebben wij bewust beleid voor ontwikkeld. We koppelen leerlingen aan vaste leermeesters per discipline. Die hebben allemaal de leermeestertraining gevolgd zodat ze adequaat kunnen handelen. Enthousiasme is hierbij essentieel. De samenwerking met SBB is goed, we doen ook mee aan projecten voor leerlingen uit het speciaal onderwijs. De kunst is daarbij niet uit te gaan van hun beperkingen, maar van hun sterke kanten. Zo hebben wij een autistische jongen in dienst die juist door zijn autisme heel goed in staat is om gedetailleerd werk uit te voeren. We hebben ook twee dove medewerkers, die enorm hun best doen. In ieder tevredenheids-onderzoek springen ze er heel positief uit. Opleiden gaat bij ons ook in coronatijd gewoon door. We nemen de richtlijnen van het RIVM ter harte, benutten het protocol en zorgen voor voorzieningen zodat de medewerkers op een verantwoorde manier hun werk kunnen doen. Dat vind ik de primaire taak van een werkgever. We sturen geen leerlingen naar huis. De leerling is geen wegwerpkwast, we moeten de leerling juist koesteren.

Het wordt tijd dat we in de branche anders gaan praten over ons vak. Dat we het meer waarde geven. Het onderhouden van objecten is een enorm interessant vak met uitdagingen en prachtige doorgroeimogelijkheden. We beschermen voor honderden miljarden aan onroerend goed! Daar moet veel meer respect voor komen, zodat jongeren het beroep van onderhoudsprofessional ook als interessant gaan zien bij hun beroepskeuze.”

*John van der Hoeven, directeur De Groep
Resultaatgericht Vastgoedonderhoud*